

**VĖJO ELEKTRINIŲ IŠDĖSTYMO PANEVĖŽIO
RAJONO SAVIVALDYBĖS KREKENAVOS,
MIEŽIŠKIŲ, PANEVĖŽIO, RAGUVOS,
RAMYGALOS, UPYTĖS, VADOKLIŲ IR VELŽIO
SENIŪNIJOSE SPECIALIOJO PLANO**

SPRENDINIAI

TPD Nr. S-VT-66-20-575

PARENGĖ:

UAB „DAUGĖLA“
A. Smetonos g. 8-2
01115 Vilnius
El. paštas: daugela@daugela.lt

Projekto vadovas, atestato Nr. TPV 0110	Nerijus Gerdvilis
Vykdytoja	Dr. Gaudenta Sakalauskienė
Vykdytoja	Daina Radzevičienė

2022 m.

TURINYS

TURINYS	2
1. BENDROJI DALIS	3
1.1. Pagrindiniai specialiojo plano tikslai	3
1.2. Specialiojo plano sąsaja su kitais teritorijų planavimo dokumentais bei svarbiausiais teisės aktais	4
2. SPRENDINIAI.....	8
2.1. Reikalavimai vėjo elektrinių įrengimui.....	8
2.2. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos bei kiti bendri apribojimai.....	12
2.3. Priemonės, numatytos neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti	19
2.4. Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną	21
BRĖŽINIAI	
Sprendiniai, M 1:50 000	

1. BENDROJI DALIS

1.1. Pagrindiniai specialiojo plano tikslai

Specialiojo plano rengimo pagrindas: Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 20 d. sprendimas Nr. T-123 „Dėl Vėjo elektrinių išdėstymo Panevėžio rajono savivaldybės Miežiškių, Raguvos, Ramygalos, Vadoklių, Velžio seniūnijose specialiojo plano rengimo“ ir 2020 m. rugpjūčio 20 d. sprendimas Nr. T-173 „Dėl Vėjo elektrinių išdėstymo Panevėžio rajono savivaldybės Krekenavos, Panevėžio ir Upytės seniūnijose specialiojo plano rengimo“.

Planavimo organizatorius: Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktorius, adresas: Vasario 16-osios g. 27, 35185 Panevėžys, tel. (8 45) 582948, faksas (8 45) 582975, el. p. savivaldybe@panrs.lt.

Planavimo iniciatorius: UAB „Archstudija“, Konstitucijos pr. 9-41, Vilnius 09308, tel. (8-5) 210 1297.

Planavimo dokumento pavadinimas: Vėjo elektrinių išdėstymo Panevėžio rajono savivaldybės Krekenavos, Miežiškių, Panevėžio, Raguvos, Ramygalos, Upytės, Vadoklių ir Velžio seniūnijose specialusis planas.

Teritorijų planavimo rūšis: specialusis planas.

Teritorijų planavimo lygmuo: vietovės lygmens specialusis planas.

Planuojamos teritorijos: Panevėžio rajono savivaldybės Krekenavos, Miežiškių, Panevėžio, Raguvos, Ramygalos, Upytės, Vadoklių ir Velžio seniūnijų teritorijos, bendras plotas – 144025 ha.

Planavimo tikslai ir uždaviniai:

- suformuoti ilgalaikes savivaldybės vėjo elektrinių plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų ir patikimą gaunamos elektros tiekimą mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;
- parengti infrastruktūros specialųjį planą, skirtą vėjo elektrinių parko bei inžinerinių komunikacijų statybai;
- numatyti galimą vėjo elektrinių įtaką gamtinei ir gyvenamajai aplinkai bei kompensacines priemones jai sumažinti;
- numatyti priemones, užtikrinančias gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimą.

Papildomi planavimo uždaviniai: nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas.

Informacija apie strateginį pasekmių aplinkai vertinimą (SPAV) ir teritorijos vystymo koncepciją: strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros (vadovaujantis 2014-12-23 LRV nutarimu Nr. 1467 patvirtintu planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu) bus atliekamos. Teritorijos vystymo koncepcija nebus rengiama.

Planavimo sąlygas parengė ir išdavė:

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (REG172181);
- Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (REG172087);
- Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (REG173231);
- Panevėžio rajono savivaldybės administracija (REG173331);
- Lietuvos kariuomenė (REG172638);

- Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (REG173581);
- Viešojo įstaiga Transporto kompetencijų agentūra (REG176508).

1.2. Specialiojo plano sąsaja su kitais teritorijų planavimo dokumentais bei svarbiausiais teisės aktais

Specialusis planas parengtas vadovaujantis:

- Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu;
- Lietuvos Respublikos kelių įstatymu;
- Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos miškų įstatymu;
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu;
- Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymu;
- Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo įstatymu;
- Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymu;
- Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu;
- Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu;
- Lietuvos Respublikos vandens įstatymu;
- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu;
- Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymu;
- Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu;
- Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymu;
- Lietuvos Respublikos žemės įstatymu;
- Lietuvos Respublikos įstatymu dėl susitarimo dėl Afrikos ir Eurazijos migruojančių vandens paukščių išsaugojimo ratifikavimo;
- Lietuvos Respublikos įstatymu dėl sutarties dėl šikšnosparnių apsaugos Europoje ratifikavimo;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-10-23 nutarimu Nr. 1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-09-11 nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-07-16 nutarimu Nr. 1079 „Dėl teritorijų planavimo dokumentų projektų svarstymo su visuomene nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-04-02 nutarimu Nr. 318 „Dėl gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-05-29 nutarimu Nr. 625 „Dėl aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos bei rekonstravimo ir įrenginių įrengimo derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-05-29 nutarimu Nr. 626 „Dėl informacijos apie teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi vėjo elektrinių statybos apribojimai, teikimo, vėjo elektrinių statybos vietų šiose teritorijose derinimo ir kompensacijų mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Seimo 2015-04-16 nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Seimo 2018-06-21 nutarimu Nr. XIII-1288 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Seimo 2012-11-06 nutarimu Nr. XI-2375 „Dėl nacionalinė klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Seimo 2001-05-22 nutarimu Nr. IX-338 „Dėl Migruojančių laukinių gyvūnų rūšių išsaugojimo konvencijos ratifikavimo“;
- Lietuvos kariuomenės vado 2016-02-15 įsakymu Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapio patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001-11-07 įsakymu Nr. 540 „Dėl paviršiaus vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių“;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-05-22 įsakymu Nr. D1-255 „Dėl planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013-12-31 įsakymu Nr. D1-995/1-312 „Dėl Gaisrinės saugos normų teritorijų planavimo dokumentams rengti patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-03-29 įsakymu Nr. 1-93 „Dėl elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011-12-22 įsakymu Nr. 1-309 „Dėl elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-02-03 d. įsakymu Nr. 1-22 „Dėl elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-07-04 d. įsakymu Nr. 1-127 „Dėl elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-07-16 įsakymu Nr.1-213 „Dėl magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012-11-23 įsakymu Nr. 1-228 „Dėl gamtinių dujų skirstomųjų dujotiekių apsaugos taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014-01-28 įsakymu Nr. 1-12 „Dėl magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtos taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015-01-29 įsakymu Nr. 1-23 „Dėl Valstybinės svarbos energetikos objektų plėtos projektų rengimo ir derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016-03-25 įsakymu Nr. 1-99 „Dėl vėjo elektrinių prijungimo prie elektros tinklų techninių taisyklių patvirtinimo“;

- Lietuvos Respublikos energetikos ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011-01-24 įsakymu Nr. 1-10/D1-61 „Dėl Infrastruktūros plėtros (šilumos, elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) specialiųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-06-13 įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009-03-13 įsakymu Nr. V-190 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 30:2009 „Infragarsas ir žemo dažnio garsai: ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose“ patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-05-30 įsakymu Nr. V-552 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“ patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016-12-9 įsakymu Nr. V-1420 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 50:2016 „Visą žmogaus kūną veikianti vibracija: didžiausi leidžiami dydžiai ir matavimo reikalavimai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“, patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu, T00052507;
- Nacionaliniu kraštovaizdžio tvarkymo planu, T00077225, 2015-10-26;
- Panevėžio apskrities bendruoju planu, T00053859, 2013-06-26;
- Siaurojo geležinkelio ruožo Panevėžys – Rubikiai (G10KP) teritorijos ir apsaugos zonų ribų bei paveldotvarkos specialiuoju planu, patvirtintu 2009-02-18 Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. IV-76;
- Panevėžio rajono nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, patvirtinta LR Kultūros ministro 2009-05-05 įsakymu Nr. IV-212;
- Berčiūnų pilkapyno, vad. Švedkapiams, (unikalus kodas 5409) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiuoju planu, patvirtintu LR Kultūros ministro 2009-11-05 įsakymu Nr. IV-603;
- Nacionaliniu kraštovaizdžio tvarkymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-02 įsakymu Nr. D1-703;
- Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu, 000661001024, 2008-09-23;
- Panevėžio rajono rekreacinių teritorijų specialiuoju planu, T00071423, 2014-05-16;
- Panevėžio priemiestinių gyvenamųjų teritorijų intensyvios plėtros specialiuoju planu, T00071350, 2014-05-13;
- Naudingųjų iškasenų teritorijų išdėstymo Panevėžio rajone specialiuoju planu, T00076808, 2015-09-04;
- Europinio standarto geležinkelio linijos Kaunas-Lietuvos ir Latvijos valstybių siena specialiuoju planu, T00079723, 2017-01-23;
- Panevėžio aplinkkelio intensyvios plėtros teritorijos nuo Panevėžio miesto iki magistralinio kelio (VIA BALTICA) A9/272 specialiuoju planu, 000662001623;
- Panevėžio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo specialiuoju planu, 000662001665, 2011-06-01;
- Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialiuoju planu, 000662001666, 2011-06-01;
- Panevėžio rajono 2016-2023 metų vietos plėtros strategija.

Plano sąsaja su tarptautiniais dokumentais:

- Europos kraštovaizdžio konvencija (Florencija, 2002);
- Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencija (Bernas, 1994);
- Biologinės įvairovės konvencija, (Rio de Žaneiras, 1992);
- 2009-11-30 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (konsoliduota redakcija) (OL 2010 L 20, p.7);
- 1992-05-21 Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 2 tomas, p. 102) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006-11-20 Tarybos direktyva 2006/105/EB (OL 2006 L 363, p. 368).

2. SPRENDINIAI

Panevėžio rajono savivaldybės Krekenavos, Miežiškių, Panevėžio, Raguvos, Ramygalos, Upytės, Vadoklių ir Velžio seniūnijose specialiojo plano sprendiniai parengti pagal suderintą strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitą bei atsižvelgiant į kitus galiojančius teisės aktus, išduotas teritorijų planavimo sąlygas.

Vienas iš Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo tikslų yra užtikrinti darnią atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą, skatinti tolesnį naujų technologijų vystymąsi ir diegimą bei pagamintos energijos vartojimą, ypač atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus, aplinkos apsaugos, iškastinių energijos išteklių tausojimo, priklausomybės nuo iškastinių energijos išteklių ir energijos importo mažinimo bei kitus valstybės energetikos politikos tikslus, įvertinus energijos tiekimo saugumo ir patikimumo reikalavimus, taip pat į vartotojų teisių ir teisėtų interesų į atsinaujinančių energijos išteklių prieinamumą, tinkamumą ir pakankamumą apsaugos užtikrinimo principus. Pagrindinis šio įstatymo uždavinys – siekti, kad 2025 metais energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su šalies bendroju galutiniu energijos suvartojimu, sudarytų ne mažiau kaip 38 procentus ir kad ši dalis toliau būtų didinama, tam panaudojant naujausias ir veiksmingiausias atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo technologijas ir skatinant energijos vartojimo efektyvumą.

Įgyvendinant Vėjo elektrinių išdėstymo Panevėžio rajono savivaldybės Krekenavos, Miežiškių, Panevėžio, Raguvos, Ramygalos, Upytės, Vadoklių ir Velžio seniūnijose specialiojo plano sprendinius bus sudarytos galimybės plėtoti atsinaujinančių išteklių energiją iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių – vėjo.

2.1. Reikalavimai vėjo elektrinių įrengimui

Atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių ir statinių projektai rengiami ir statybos ir (ar) įrengimo darbai vykdomi laikantis Aplinkos apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, ir kitų teisės aktų nustatytos tvarkos ir reikalavimų.

Vėjo elektrinių įrengimas galimas tik tose teritorijose, kuriose ši veikla yra nedraudžiama.

Vėjo elektrinių įrengimas negalimas:

- saugomose teritorijose;
- urbanizuotose ar urbanizuojamose užstatomose gyvenamosiose, sodininkų bendrijų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, teritorijose bei neužstatomose bendro naudojimo erdvių, želdynų, aikščių, vandenviečių (1-osios juostos), naudingų iškasenų teritorijose;
- neurbanizuojamose miškų, vandenų, specializuotų ūkių, rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijose;
- teritorijose, kuriose vėjo elektrinių projektavimo ir statybos darbai draudžiami pagal Lietuvos kariuomenės vado 2016-02-15 įsakymą Nr. V-217.

Reikalavimai vėjo elektrinių projektavimui ir statybai

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 str. nustatyti reikalavimai vėjo elektrinių projektavimui ir statybai.

Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, kitais teisės aktais,

atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo galima statyti vėjo elektrines.

Statant vėjo elektrines žemės ūkio paskirties sklypuose turi būti užtikrinta galimybė naudoti žemę pagal nustatytą pagrindinę naudojimo paskirtį ir būdą. Už žemės naudojimą pagal nustatytą pagrindinę naudojimo paskirtį ir būdą atsako šių žemės sklypų savininkai ir kiti naudotojai, jeigu sutikime nenumatyta kitaip.

Mažesnėms kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėms, kurių aukštis ne didesnis kaip 25 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį), taikomi šie supaprastinti reikalavimai: vėjo elektrinės žemės sklype turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas iki sklypo ribos būtų didesnis už įrenginio ilgį, plotį arba aukštį, pasirenkant didžiausią iš šių trijų matmenų. Jiems netaikomi žemės paskirties atitikties reikalavimai, planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, jeigu tai neprieštaruoja Aplinkos apsaugos įstatymo, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo, Statybos įstatymo, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimams. Gretimuose žemės sklypuose vėjo elektrinės skleidžiama fizikinė tarša turi atitikti teisės aktuose nustatytus ribinius dydžius.

Didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės turi būti įrengtos taip, kad trumpiausias atstumas nuo vėjo elektrinės stiebo centrinės ašies iki esamų ar numatomų statyti sodo namų, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatų, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių, mokslo paskirties pastatų, skirtų švietimo reikmėms, kitų mokslo paskirties pastatų, skirtų neformaliajam švietimui, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatų, specialiosios paskirties pastatų, susijusių su apgyvendinimu (kareivinių pastatų, laisvės atėmimo vietų įstaigų) (toliau – **įvairios paskirties pastatai**), nurodytos paskirties patalpų kitos paskirties statiniuose, rekreacinių teritorijų būtų ne mažesnis, negu vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4, išskyrus jeigu pastatų savininkai neprieštaruoja ir raštu tai patvirtina, didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės gali būti statomos mažesniu atstumu.

Jeigu įvairios paskirties pastatų savininkai neprieštaruoja ir raštu tai patvirtina, didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės gali būti statomos mažesniu atstumu, negu vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4, nuo pastatų, patalpų ar teritorijų, bet ne arčiau, negu Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 str. 14 dalyje nurodytas atstumas, sudarant susitarimą su asmeniu, suinteresuotu elektros energijos gamybos vėjo elektrinėje vykdymu, dėl atitikties visuomenės sveikatos saugos reikalavimams užtikrinimo.

Naujų įvairios paskirties pastatų, patalpų statyba ir (ar) įrengimas ar teritorijų rekreacijai planavimas arčiau negu vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4, nuo pastatytų didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinių galimas, jeigu asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos vėjo elektrinėje vykdymu, naujų įvairios paskirties pastatų, patalpų statytojui ar asmeniui, planuojančiam nurodytas teritorijas, raštu įsipareigoja užtikrinti atitiktį visuomenės sveikatos saugos reikalavimams. Už šio įsipareigojimo nevykdymą asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos vėjo elektrinėje vykdymu, atsako Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka. Jeigu galimybės užtikrinti atitikties šiems reikalavimams neapribojant vėjo elektrinių veiklos nėra, naujų nurodytos paskirties pastatų, patalpų statyba ir (ar) įrengimas ar teritorijų rekreacijai planavimas negalimas.

Jeigu atlikus planuojamos elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje poveikio aplinkai ir (ar) visuomenės sveikatai vertinimo procedūras, nustatoma, kad kai kuriuose žemės sklypuose, patenkančiuose į vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4 atstumą, atitiktis visuomenės sveikatos saugos reikalavimams yra, naujų įvairios paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimas ar teritorijų rekreacijai planavimas tuose

žemės sklypuose, esančiuose arčiau, negu nurodytas atstumas nuo pastatytų elektrinių, bet ne arčiau, negu atstumas užtikrinantis atitiktą visuomenės sveikatos saugos reikalavimams, galimas.

Asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, privalo registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai, informuoti žemės sklypų, patenkančių į atstumą aplink planuojamą vėjo elektrinę jos stiebo aukščio ribose arba teritoriją, kurioje nebus užtikrinta atitiktis visuomenės sveikatos saugos reikalavimams, jeigu tokia teritorija yra didesnė, negu vienas vėjo elektrinės stiebo aukštis aplink planuojamą elektrinę (toliau – teritorija su statybos apribojimais), savininkus apie planuojamą statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinę, pateikdamas informaciją apie numatomą vykdyti veiklą, vėjo elektrinės įrengtąją galią, tikslią veiklos vykdymo teritoriją, nurodant žemės sklypų unikalius numerius, jos plotą, apribojimus dėl naujų įvairios paskirties pastatų statybos ir (ar) patalpų įrengimo, teritorijų rekreacijai planavimo, taip pat teisę pateikti prieštaravimą raštu dėl vėjo elektrinės statybos per 20 darbo dienų nuo informacijos gavimo ir (arba) sudaryti susitarimą dėl veiklos žemės sklypuose sąlygų su asmeniu, planuojančiu statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektrinę. Raštu taip pat informuojama apie teisę kreiptis į konkretų subjektą, nurodant jo pavadinimą, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodą, buveinę, kontaktinius duomenis arba fizinio asmens vardą, pavardę, kontaktinius duomenis, dėl papildomos informacijos suteikimo.

Asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, taip pat privalo registruotu laišku, įteikiamu pasirašytinai, informuoti žemės sklypų ir įvairios paskirties pastatų, jeigu tokių yra, patenkančių į teritorijas, esančias tarp teritorijos su statybos apribojimais ir vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4 atstumo, savininkus apie planuojamą statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinę, pateikdamas informaciją apie numatomą vykdyti veiklą, vėjo elektrinės įrengtąją galią, tikslią veiklos vykdymo teritoriją, nurodant žemės sklypų unikalius numerius, jos plotą, galimus apribojimus dėl naujų įvairios paskirties pastatų statybos ir (ar) patalpų įrengimo, teritorijų rekreacijai planavimo, taip pat teisę pateikti prieštaravimą raštu dėl vėjo elektrinės statybos per 20 darbo dienų nuo informacijos gavimo ir (arba) sudaryti šioje dalyje nurodytą susitarimą. Raštu taip pat informuojama apie teisę kreiptis į konkretų subjektą, nurodant jo pavadinimą, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodą, buveinę, kontaktinius duomenis arba fizinio asmens vardą, pavardę, kontaktinius duomenis, dėl papildomos informacijos suteikimo. Prieštaravimą dėl planuojamos vėjo elektrinės statybos gali pateikti įvairios paskirties pastatų, jeigu tokių yra, patenkančių į teritorijas, esančias tarp teritorijos su statybos apribojimais ir šio straipsnio 9 dalyje nurodyto atstumo, savininkai, taip pat asmenys, kurie pradėjo vykdyti procedūras, susijusias su naujų įvairios paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimu ar teritorijų rekreacijai planavimu. Prieštaravimą pateikę pastatų, patenkančių į teritorijas, esančias tarp teritorijos su statybos apribojimais ir vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4 atstumo, savininkai, taip pat asmenys, kurie pradėjo vykdyti procedūras, susijusias su naujų įvairios paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimu ar teritorijų rekreacijai planavimu, gali sudaryti susitarimą su asmeniu, planuojančiu statyti didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios elektrinę, dėl atitikties visuomenės sveikatos saugos reikalavimams užtikrinimo arba, kai pradėtos vykdyti procedūros, susijusios naujų įvairios paskirties pastatų statyba, patalpų įrengimu ar teritorijų rekreacijai planavimu, dėl faktiškai patirtų išlaidų, susijusių su pradėtomis vykdyti procedūromis, atlyginimo tuo atveju, kai nėra galimybės užtikrinti atitikties sveikatos saugos reikalavimams. Nepavykus susitarti, ginčas sprendžiamas įstatymų nustatyta tvarka.

Jeigu registruoto laiško nepavyksta įteikti arba žemės sklypo ir (ar) statinio savininko buvimo ar gyvenamoji vieta nežinoma, per 15 darbo dienų nuo šio laiško grąžinimo dienos informaciją apie numatomą vykdyti veiklą asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje vykdymu, viešai paskelbia viename iš nacionalinių ir viename iš vietos laikraščių, jeigu toks laikraštis leidžiamas nustatytoje teritorijoje, kurioje numatoma vykdyti veiklą. Skelbiamoje informacijoje nurodoma: žemės sklypų, kuriuose numatoma vykdyti veiklą, unikalūs numeriai; adresas, nurodant savivaldybę, vietovę, gatvę,

numerį, galimi apribojimai dėl naujų įvairios paskirties pastatų statybos ir (ar) patalpų įrengimo, teritorijų rekreacijai planavimo, taip pat teisę pateikti prieštaravimą raštu per 20 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo ir sudaryti susitarimus su asmeniu, planuojančiu vėjo elektrinės statybą; arba nuoroda, kur su planuojamos veiklos informacija galima susipažinti; konkretaus subjekto, į kurį galėtų būti kreipiamasi dėl papildomos informacijos suteikimo, pavadinimas, juridinio asmens arba kitos organizacijos ar jų padalinių kodas, buveinė, kontaktiniai duomenys arba fizinio asmens vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys ir galimybė pateikti prieštaravimą raštu per 20 darbo dienų nuo informacijos paskelbimo ir sudaryti susitarimą su asmeniu, planuojančiu vėjo elektrinės statybą. Kai ši informacija viešai paskelbiama viename iš nacionalinių ir viename iš vietos laikraščių, kai toks leidžiamas teritorijoje, kurioje numatoma vykdyti veiklą, yra laikoma, kad žemės sklypų ir statinių, patenkančių į atstumą užtikrinantį atitiktį visuomenės sveikatos saugos reikalavimams, savininkams pranešta skelbimo išspausdinimo viename iš nacionalinių laikraščių dieną.

Jeigu, atlikus numatytas informavimo procedūras, gaunamas rašytinis prieštaravimas dėl planuojamos didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės statybos, vėjo elektrinės statyba negalima, išskyrus atvejus, kai asmuo, suinteresuotas elektros energijos gamybos vykdymu didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinėje, ir asmuo, pateikęs prieštaravimą, sudaro susitarimus raštu. Negavus prieštaravimo raštu per nustatytą terminą, laikoma, kad žemės sklypų ir (ar) statinių, esančių vėjo elektrinės stiebo aukštis metrais, padaugintas iš 4 atstumu, savininkai planuojamai didesnės kaip 30 kW įrengtosios galios vėjo elektrinės statybai neprieštarauja.

Vėjo elektrinių parkų teritorijos

Panevėžio rajono savivaldybės Krekenavos, Miežiškių, Panevėžio, Raguvos, Ramygalos, Upytės, Vadoklių ir Velžio seniūnijose specialiojo plano sprendiniuose, atsižvelgus į SPAV ataskaitoje išanalizuotus aspektus, planuotoje teritorijoje nustatytos vėjo elektrinių plėtros teritorijos (**žr. brėžinį „Sprendiniai“**).

Vėjo elektrinės galės būti planuojamos tik vėjo elektrinių parkų teritorijų viduje, o jų darbą užtikrinantys inžineriniai įrenginiai (privažiavimo keliai, elektros linijos, transformatorinės) ir už vėjo elektrinių parkų teritorijų ribų.

Įgyvendinus specialiojo plano sprendinius nustatytose teritorijose galės atsirasti vėjo elektrinės su jų aptarnavimui reikalinga infrastruktūra (privažiavimo keliai, aptarnavimo aikštelės).

Planuojant vėjo elektrinių statybą ir eksploataciją, numatoma maksimaliai panaudoti esamus kelius, nuo kurių iki planuojamų vėjo elektrinių įrengimo vietų bus įrengti privažiavimai privačiuose žemės sklypuose.

Inžineriniai įrenginiai palaikantys vėjo elektrinių parkų funkcionavimą

Numatoma, kad vėjo elektrinių gaminama elektros energija bus perduodama į 110 kV arba į 330 kV elektros tinklus. Tuo tikslu vėjo elektrinių parkui reikės įrengti transformatorinių pastotė (-es).

Planavimo sąlygose ar užduotyje nėra apibrėžtas vėjo elektrinių parkų bendras pajėgumas.

Planuojant vėjo elektrinių statybą ir eksploataciją, numatoma maksimaliai panaudoti esamus kelius, nuo kurių iki planuojamų vėjo elektrinių įrengimo vietų bus įrengti privažiavimai privačiuose žemės sklypuose.

2.2. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos bei kiti bendri apribojimai

Keliai

Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatomos kelių apsaugos zonos:

Kelių apsaugos zona (į abi puses nuo kelio briaunų):	magistralinių kelių – po 70 metrų; krašto kelių – po 50 metrų; rajoninių kelių – po 20 metrų; vietinės reikšmės I, II ir III kategorijos kelių – po 10 metrų; vietinės reikšmės IV kategorijos kelių – po 3 metrus
--	--

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, kelių apsaugos zonose, Teritorijų planavimo įstatyme, Statybos įstatyme ar Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka negavus kelio savininko pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veikalai, draudžiama statyti statinius ar įrengti įrenginius.

Inžinerinių komunikacijų tinklus planuoti už valstybinės reikšmės kelių juostų ribų ne arčiau kaip 3 metrai nuo kelių pylimų padų, iškasų ar kelių griovių išorinių kraštų;

Vėjo elektrinių vietas planuoti ne mažesniu atstumu nuo valstybinės reikšmės kelių pylimų padų ar kelių griovių išorinių kraštų (jeigu šių elementų nėra, – nuo kelių juostų ribų) nei bendras jų konstrukcijos aukštis, bet ne arčiau kaip 30 metrų nuo magistralinių ir krašto kelių briaunų ir ne arčiau kaip 20 metrų nuo rajoninių kelių briaunų.

Privažiavimo kelius prie planuojamų objektų numatyti tik iš vietinės reikšmės kelių (gatvių) naudojant valstybinės reikšmės keliuose jau esamas, teisėtai įrengtas, sankryžas (nuovažas); naujų nuovažų nuo valstybinės reikšmės kelių neplanuoti.

Geležinkeliai

Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonos nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skirsnyje „Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“.

Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar susisiekimo ministro nustatyta tvarka negavus geležinkelių infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veikalai, draudžiama statyti ir rekonstruoti statinius, tiesti inžinerinius tinklus; įrengti pervažas ir perėjas; atlikti įvairius kasybos, sprogdinimo, melioravimo darbus; kasti žemę giliau kaip 0,3 metro, mechanizuotai lyginti gruntą; sodinti medžius ir krūmus; kirsti medžius ir krūmus, išskyrus atvejus, kai šie medžiai ir krūmai susisiekimo ministro nustatyta tvarka pripažinti keliančiais pavojų geležinkelių transporto eismo saugai.

Geležinkelių infrastruktūros savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomi veikalai, jeigu Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skirsnyje „Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ 22 str. 2 dalyje nurodyti darbai trukdys numatytam geležinkelio kelių ir jų įrenginių plėtros vystymui ir priežiūrai, neužtikrins geležinkelių transporto eismo saugos reikalavimų laikymosi ir kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, gyvybei ar sveikatai, apribos galimybę keleiviams priėti, kelių transporto priemonėms privažiuoti prie pastatų ar įrenginių geležinkelio stotyje.

Magistraliniai dujotiekiai ir naftotiekiai

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatomos magistralinių dujotiekių ir naftotiekių objektų apsaugos zonos:

Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdyno apsaugos zona	Išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 25 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, virš šios juostos esanti oro erdvė, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šio juostos ir po ją
Magistralinių dujotiekių vietovės klasės teritorija	Išilgai magistralinio dujotiekio vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 200 metrų į abi puses nuo vamzdyno ašies ir 200 metrų atstumu nuo kraštinių jo taškų
Kitų magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) įrenginių ir statinių (stočių, uždarymo įtaisų, valymo ir diagnostavimo įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų, slėgio ribojimo mazgų) apsaugos zona	Žemės juosta, kurios ribos yra 25 metrų atstumu aplink teritorijos, kurioje yra šie įrenginiai ar statiniai, aptvėrimą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta

Esami MD vamzdynai bei teritorijos, esančios po 200 metrų į abi puses nuo šių vamzdynų ašių, yra priskiriami pirmai MD vietovės klasei. Magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijose yra taikomi užstatymo normatyvai, nurodyti Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių 17 p.

Atsinaujinančių energijos išteklių inžinerinės infrastruktūros statinių susikirtimai (prasilenkimai) bei gretimybė su magistraliniais dujotiekiais bus sprendžiami statinių statybos projektuose.

Negavus magistralinio dujotiekio savininko rašytinio pritarimo, vietovės klasių teritorijose yra draudžiama formuoti naujus ar pertvarkyti esamus žemės sklypus, nustatyti ar keisti žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir/ar būdą, planuoti teritorijas, projektuoti ir statyti bet kokius naujus statinius ar įrengti naujus įrenginius, juos rekonstruoti bei vykdyti kitą veiklą (veiksmus), nurodytą (-us) Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių 18, 19 p. (nuo 2023-01-01 ir Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 34 str. 1 d.).

Mažiausias atstumas nuo vėjo elektrinės iki magistralinio dujotiekio turi būti pusantros atramos aukščio (įskaitant statmeną sparno aukštį).

Prieš pradėdant rengti techninius projektus, būtina kreiptis į magistralinius dujotiekius eksploatuojančią įmonę dėl planavimo sąlygų/techninių reikalavimų išdavimo.

Skirstomieji dujotiekiai

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatomos skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonos:

Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zona	Dujotiekių vamzdyno apsaugos zona – žemės juosta išilgai vamzdyno trasos, virš šios juostos esanti oro erdvė, žemė po šia juosta bei vanduo virš šios juostos ir po ją: 1) ne didesnio kaip 5 barų slėgio dujotiekių vamzdynų apsaugos zonos ribos yra vienas metras į abi puses nuo vamzdyno sienelės; 2) didesnio kaip 5 barų, bet ne didesnio kaip 16 barų slėgio dujotiekių vamzdynų apsaugos zonos ribos yra po 2 metrus į abi puses nuo vamzdyno sienelės. Dujų slėgio reguliavimo įrenginių apsaugos zona – žemės juosta aplink šį įrenginį: 1) dujų slėgio reguliavimo įrenginių (ne didesnio kaip 5 barų darbinio slėgio) apsaugos zonos ribos yra 2 metrai aplink šį įrenginį, o jeigu šis įrenginys yra
--------------------------------------	--

	<p>pastate, apsaugos zonos ribos yra 2 metrai aplink šį pastatą;</p> <p>2) dujų slėgio reguliavimo įrenginių (didesnio kaip 5 barų darbinio slėgio, bet ne didesnio kaip 16 barų darbinio slėgio) apsaugos zonos ribos yra 7 metrai aplink šį įrenginį, o jeigu šis įrenginys yra pastate, apsaugos zonos ribos yra 7 metrai aplink šį pastatą.</p>
--	---

Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar energetikos ministro nustatyta tvarka gauti skirstomųjų dujotiekių savininko ar valdytojo pritarimą (derinimą) projektui ar numatomai veiklai.

Elektros tinklai

Vėjo elektrinių įrengimą elektros tinklų apsaugos zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Elektros tinklų apsaugos taisyklės.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatomos elektros tinklų apsaugos zonos:

Elektros tinklų apsaugos zonos	<p>Oro linijos apsaugos zonos ribos:</p> <ol style="list-style-type: none">1) iki 1 kV įtampos oro linijoms – po 2 metrus;2) 6 ir 10 kV įtampos oro linijoms – po 10 metrų;3) 35 kV įtampos oro linijoms – po 15 metrų;4) 110 kV įtampos oro linijoms – po 20 metrų;5) 330 ir 400 kV įtampos oro linijoms – po 30 metrų;6) 750 kV įtampos oro linijoms – po 40 metrų. <p>Požeminių kabelių linijos apsaugos zona – išilgai požeminių kabelių linijos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po vieną metrą į abi puses nuo šios linijos, vanduo virš jos ir žemė po šia juosta.</p> <p>Transformatorių pastotės, skirstyklos, srovės keitimo stoties apsaugos zona atitinkamai sutampa su transformatorių pastotės, skirstyklos ir srovės keitimo stoties statiniais ir įrenginiais užstatyta teritorija ir oro erdve virš jos. Uždarų transformatorių pastočių apsaugos zonos nenustatomos.</p> <p>Transformatorinės ar skirstomojo punkto apsaugos zona yra 5 metrų pločio žemės juosta aplink transformatorinę ar skirstomąjį punktą ir oro erdvė virš šios juostos. Integruotų į pastatą transformatorinių apsaugos zonos nenustatomos.</p>
--------------------------------	---

Numatant konkrečias vietas vėjo elektrinėms turi būti įvertintos elektros perdavimo linijų apsaugos zonos. Horizontalusis atstumas tarp vėjo elektrinės išilginės bokšto ašies ir 35 kV ir aukštesnės įtampos oro linijos kraštinio laido, turi būti ne mažesnis kaip pusantro vėjo elektrinės vėjaračio skersmens, jei OL yra įrengti vibroslopintuvai ir trys su puse vėjo elektrinės vėjaračio skersmens, jei OL neįrengti vibroslopintuvai.

Vėjo elektrinių teritorijų elektros renginiai jungsis prie elektros skirstomojo tinklo. Požeminių elektros kabelių tiesimo vietos bus sprendžiamos techniniais projektais.

Tiesiant elektros kabelius vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, t. y. nekirsti miško žemės, pelkių, saugomų teritorijų, per paviršinius vandens telkinius (upes, upelius) elektros kabelis turi būti įrengiamas prastūmimo būdu ir t.t.

Elektros kabelis gali būti tiesiamas per nuosavus sklypus, tik gavus žemės sklypų savininkų sutikimą raštu.

Vėjo elektrinių parkų pajėgumus sąlygos planuojamų transformatorinių pastočių galingumai bei elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus sąlygos arba skirstomojo tinklo operatoriaus sąlygos.

Požeminių viešųjų ryšių tinklų laidinės linijos

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatomos požeminių viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų apsaugos zonos:

Požeminių viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų apsaugos zona	po 1 metrą į abi puses nuo šių laidinių linijų. Kitų viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų apsaugos zona – po 2 metrus į abi puses nuo šių laidinių linijų
--	---

Vėjo elektrinių teritorijose galimai yra telefoninio ryšio kabelio linijų. Rengiant techninius projektus, parenkant konkrečias vietas vėjo elektrinėms reikia išsaugoti esamus telekomunikacijų tinklus, nesant tokioms galimybėms tokių tinklų elementus perkelti prieš tai gaunant atitinkamas planavimo sąlygas.

Melioracijos statiniai

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatomos melioracijos statinių apsaugos zonos:

Melioracijos statinių apsaugos zonos	Melioracijos griovio apsaugos zona – žemės juosta išilgai šio griovio, kurios ribos yra 15 metrų nuo griovio šlaito viršutinės briaunos. Bendrojo naudojimo drenažo rinktuvų apsaugos zona – žemės juosta išilgai drenažo rinktovo, kurios ribos yra po 15 metrų į abi puses nuo rinktovo ašies. Tiksliai nustačius (atsikodus) drenažo rinktovo buvimą vietą ir suderinus su savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotu savivaldybės administracijos atstovu, – po 5 metrus į abi puses nuo drenažo rinktovo (išskyrus taršos šaltinius). Polderių apsaugos zona – 15 metrų pločio žemės juosta į abi puses nuo pylimo (nuo vidinio ir išorinio šlaitų (ten, kur galima) papėdės ir kanalo viršutinės briaunos).
--------------------------------------	---

Vėjo elektrinių teritorijos yra melioruotose teritorijose. Rengiant techninius projektus, parenkant vietas vėjo elektrinėms turi būti atsižvelgiama į esamų melioracijos įrenginių tinklą. Numatoma, kad melioracijos įrenginių tinklas bus išsaugotas, o jei tai neįmanoma tai atskiri įrenginiai gali būti iškeliami ir užtikrinamas jų funkcionavimas.

Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos.

vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos	vamzdynų, įrengiamų iki 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 2,5 metro į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos; vamzdynų, įrengiamų didesniame kaip 2,5 metro gylyje, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 5 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos; magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų ir didesnis, apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 10 metrų į abi puses nuo vamzdyno ašies, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos; vandens rezervuarų, skaidrintuvų apsaugos zona – 30 metrų pločio žemės juosta
--	---

aplink šių įrenginių išorines ribas; vandens tiekimo bokštų, vandens ir nuotekų siurblinių, nuotekų rezervuarų apsaugos zona – 10 metrų pločio žemės juosta aplink šių statinių ar įrenginių išorines ribas.

Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose draudžiama gadinti, užtvirti ar užversti kelius, skirtus privažiuoti prie vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros.

Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonose, Statybos įstatyme, Teritorijų planavimo įstatyme ar aplinkos ministro nustatyta tvarka negavus šios infrastruktūros savininko ar valdytojo pritarimo (derinimo) projektui ar numatomi veikalai, draudžiama statyti, rekonstruoti, griauti statinius ir įrengti, išardyti įrenginius, išskyrus statinius ir įrenginius, kurių statyba (įrengimas) draudžiama pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skyriaus šešimto skirsnio 43 punkto 1 dalį; keisti žemės paviršiaus altitudes daugiau kaip 0,3 metro (kasti gruntą arba užpilti papildomą grunto sluoksnį) ar vykdyti požeminius darbus; vykdyti tiesioginius žemės gelmių geologinius tyrimus ir kitus darbus, susijusius su gręžinių įrengimu ir grunto (išskyrus dirvą) bandinių ėmimu;

Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomi veikalai, jeigu Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skyriaus šešimto skirsnio 43 punkto 2 dalyje nurodyti darbai pažeis vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros techninės saugos reikalavimus ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, jų gyvybei ar sveikatai.

Kultūriniuose draustiniuose

Kultūriniuose draustiniuose draudžiama statyti vėjo elektrines.

Miško žemė ir miškai

Miško žemėje draudžiama statyti vėjo elektrines.

Vykdam vėjo elektrinių plėtrą turi būti vadovaujama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 521 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams“ nuostatomis.

Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir juostos, pelkės ir šaltinynai, potvynių grėsmės teritorijos

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo aštunto-dešimto skirsnio nuostatomis, paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir juostose, pelkėse ir šaltinynuose, potvynių grėsmės teritorijose draudžiama statyti vėjo elektrines.

Žemės gelmių ištekliai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo vienuolikto skirsnio nuostatomis, požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų 1-ojoje (griežto režimo) juostoje draudžiama bet kokia veikla, tiesiogiai nesusijusi su požeminio vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.

Žemės gelmių išteklių telkiniuose draudžiama statyti statinius, įrengti įrenginius, tiesti inžinerinius tinklus.

Aerodromai

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatomos aerodromo apsaugos zonos kariniams aerodromams ir civiliniams aerodromams.

Nesuderinus su viešąja įstaiga Transporto kompetencijų agentūra (toliau – Transporto kompetencijų agentūra) ir (ar) Lietuvos kariuomenės vadu Vyriausybės patvirtintame Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, toliau nurodytose aerodromo apsaugos zonose draudžiama:

1) apsaugos zonose A ir B – statyti ir (ar) rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, nepriklausomai nuo jų aukščio;

2) apsaugos zonoje C – statyti ir (ar) rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu yra 20 metrų ir didesnis;

3) apsaugos zonoje D – statyti ir (ar) rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu yra 45 metrai ir didesnis;

4) apsaugos zonoje E – statyti ir (ar) rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu yra 100 metrų ir didesnis;

5) apsaugos zonose A, B ir C – sodinti želdinius (išskyrus žolinius augalus), įveisti miškus, parkus, medelynus, pramoninius sodus;

6) apsaugos zonose A, B, C, D ir E – tiesti elektros tinklus ir (ar) elektroninių ryšių infrastruktūros linijas (išskyrus požemines), statyti statinius ir įrengti įrenginius, kurie skleidžia radijo ir elektromagnetines bangas, spinduliuoja ar atspindi šviesą, keldami pavojų orlaivių skrydžių saugai, ir gali turėti neigiamą įtaką aviacijos ryšių, navigacijos ir stebėjimo sistemų veiklai, taip pat dėl kurių veiklos blogėja matomumas, statyti ar rekonstruoti fermas, sąvartynus ir kitus statinius, apie kuriuos telksis paukščiai ir laukiniai gyvūnai.

Transporto kompetencijų agentūra nepritaria projektui ar numatamai veiklai civilinių ir karinių, naudojamų civilinių orlaivių skrydžiams, aerodromų apsaugos zonose, jeigu nurodyti darbai trukdys skrydžių saugai, Lietuvos kariuomenės vadas nepritaria projektui ar numatamai veiklai karinio aerodromo apsaugos zonose, jeigu šie darbai kels grėsmę karinės aviacijos saugumui.

Radiolokatoriai

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatomos radiolokatorių apsaugos zonos:

Radiolokatorių apsaugos zonos	Bendroji radiolokatoriaus apsaugos zona – 1,5 kilometro pločio žemės juosta aplink karinį, valstybės sienos apsaugai skirtą ar civilinės aviacijos radiolokatorių. Specialioji radiolokatoriaus apsaugos zona – 30 kilometrų pločio žemės juosta aplink karinį radiolokatorių, išskyrus bendrąją radiolokatoriaus apsaugos zoną.
-------------------------------	---

Bendrojoje radiolokatoriaus apsaugos zonoje statinių statyba, rekonstravimas ir įrenginių įrengimas turi būti Vyriausybės nustatyta tvarka derinami su Transporto kompetencijų agentūra (bendrojoje civilinės aviacijos radiolokatoriaus apsaugos zonoje), Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba) (bendrojoje valstybės sienos apsaugai skirto radiolokatoriaus apsaugos zonoje) ar Lietuvos kariuomenės vadu (bendrojoje karinio radiolokatoriaus apsaugos zonoje).

Specialiojoje radiolokatoriaus apsaugos zonoje statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra **50 metrų ir daugiau**, statyba ir rekonstravimas ar įrengimas turi būti derinami Vyriausybės patvirtintame Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo,

įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka su Lietuvos kariuomenės vadu.

Transporto kompetencijų agentūra teikia išvadas dėl statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo, įvertinusi, ar statinių statyba bei rekonstravimas ir įrenginių įrengimas netrukdytų skrydžių saugai, Lietuvos kariuomenės vadas – ar statinių statyba bei rekonstravimas ir įrenginių įrengimas netrukdytų stebėti, kontroliuoti ir ginti oro erdvę, Valstybės sienos apsaugos tarnyba – ar statinių statyba bei rekonstravimas ir įrenginių įrengimas netrukdytų saugoti valstybės sieną.

Teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai

Teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, Vyriausybės nustatyta tvarka negavus Lietuvos kariuomenės vado ir kitų nacionalinių saugumą užtikrinančių institucijų pritarimo (derinimo) projektui, draudžiama statyti, rekonstruoti ar įrengti vėjo elektrines.

Lietuvos kariuomenės vadas nepritaria projektui, jeigu planuojamos statyti vėjo elektrinės nurodytose statybos vietose kliudys stebėti, kontroliuoti ir ginti oro erdvę, kitos nacionalinių saugumą užtikrinančios institucijos – jeigu planuojamos statyti vėjo elektrinės nurodytose statybos vietose kliudys atlikti tiesiogines jų funkcijas, susijusias su nacionalinio saugumo užtikrinimu. Vėjo elektrinių statybos vietų su Lietuvos kariuomenės vadu ir kitomis nacionalinių saugumą užtikrinančiomis institucijomis derinimo sąlygos nustatytos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme.

Vėjo elektrinių statybos vietos teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo klausimus, taikomos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, iš anksto, teritorijų planavimo metu, derinamos su Lietuvos kariuomenės vadu ir kitomis institucijomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Vėjo elektrinių statybos vietoms nepritariama, jeigu planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių negalima išvengti panaudojant papildomas priemones. Jeigu nustatoma, kad planuojamų statyti vėjo elektrinių keliamų trukdžių galima išvengti panaudojant papildomas priemones, vėjo elektrinių statybos vietos derinamos su sąlyga, kad statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo ne vėliau kaip iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo derinimo išvadoje nurodytai institucijai pateiks patvirtintą statybos projektą ir su šia institucija pasirašys sutartį dėl kompensacijos, skirtos daliai investicijų ir kitoms išlaidoms, kurios reikalingos nacionalinio saugumo funkcijų vykdymui užtikrinti, atlyginti, sumokėjimo, ir pateiks šios prievolės įvykdymo užtikrinimą. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas dauginant leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 18 eurų už 1 kW. Kompensacijų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Kompensacijos naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka kaip kitos biudžetinių įstaigų lėšos, kurios nėra gautos kaip valstybės biudžeto asignavimai.

Visuomenės sveikata

Vėjo elektrinių sukeliama triukšmo lygis gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyras maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje turi neviršyti Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nustatytus didžiausius leidžiamus triukšmo ribinius dydžius gyvenamuosiuose bei visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje: dienos periodu (06-18 val.) – 55 dBA, vakaro – 50 dBA, nakties – 45 dBA.

Vadovaujantis higienos norma HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros oro linijų sukuriamų elektrinių laukų“ elektrinio lauko stipriai ir jų poveikio žmogui trukmė turi būti ne didesnė kaip gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų viduje – 0,5 kV/m ir buvimo trukmė neribojama; gyvenamojoje aplinkoje – 1 kV/m ir buvimo trukmė neribojama.

Vėjo elektrinės, kaip ir kiti aukšti statiniai arba medžiai, esant saulėtam orui, meta šešėlį ant gretimų objektų. Be to, arti vėjo elektrinių, galimas besisukančių sparnų keliamo šviesos mirgėjimo poveikis. Šešėliavimo poveikio vertinimui Lietuvoje sukurtų ir patvirtintų metodikų ar higienos normų nėra.

Prieš statant vėjo elektrines rekomenduojama įvertinti triukšmo lygį, elektromagnetinių laukų poveikį ir šešėliavimo poveikį visuomenės sveikatai atsižvelgiant į pasirinktą vėjo elektrinės modelį, vėjo elektrinių skaičių ir išdėstymą.

2.3. Priemonės, numatytos neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti

Vėjo elektrinių parkų teritorijos išnagrinėtos visais galimo poveikio aplinkai aspektais, t. y. įvertintas vietos tinkamumas vėjo elektrinėms įrengti, galimas poveikis vandeniui, aplinkos orui, dirvožemiui, žemėms gelmėms, biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui, socialinei ekonominei aplinkai, etninei kultūrinei aplinkai, kultūros paveldo objektams ir vietovėms, visuomenės sveikatai ir numatytos priemonės neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti, bei tokių priemonių poreikiai (žr. 2.1 lentelę).

2.1 lentelė. Informacija apie priemones, numatytas neigiamų pasekmių aplinkai prevencijai vykdyti, pasekmėms sumažinti ar kompensuoti

Aplinkos komponentas	Informacija apie neigiamų pasekmių aplinkai prevencijos, pasekmių sumažinimo/kompensavimo priemones, bei tokių priemonių poreikius
Visuomenės sveikata	<p>Vėjo elektrinėms bus išlaikomi atstumai nuo planuojamų teritorijų iki gyvenamųjų sodybų, kad nesukeltų šešėliavimo problemų, triukšmo ar elektromagnetinės spinduliuotės. Vėjo elektrinės esančios arčiausiai gyvenamųjų namų ir galinčios sukelti šešėlių mirgėjimą sodybų aplinkoje, turi būti aprūpintos šešėliavimą mažinančiu (stabdymo – <i>Shadow Shut down</i>) mechanizmu bei menčių danga turi turėti neatspindintį paviršių.</p>
Kultūros paveldas	<p>Vėjo elektrinių statyba neleidžiama. Vėjo elektrinių įrengimo vietos parenkamos atsiitraukiant nuo registruotų kultūros vertybių teritorijų ir jų apsaugos zonų. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose neplanuojamos veiklos, galinčios fiziškai pakenkti kultūros paveldo objektų vertingosioms savybėms bei galinčios trukdyti apžvelgti kultūros paveldo objektus. Vykdamas vėjo elektrinių įrengimo darbus susijusius su žemės kasimu, jeigu būtų atrasta archeologinių radinių, apie tai turi būti pranešama savivaldybės paveldosaugos padaliniiui, kuris informuoja kultūros paveldo departamentą, kaip tai yra nurodyta Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje.</p> <p>Prieš vykdamas vėjo elektrinių statybą, vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo 129 punktu, jeigu planuojamos ūkinės veiklos statinių aukštis ir (ar) tūris užstoja nekilnojamąsias kultūros vertybes ir (ar) konkuruoja su jomis, poveikio aplinkai vertinimo metu turi būti atliktas planuojamos ūkinės veiklos teritorijos (sklypo) faktinis (potencialus) matavimas iš skirtingų stebėjimo vietų kultūros paveldo objektų, jų teritorijų ir (ar) vietovių, jų apsaugos zonų atžvilgiu.</p> <p>Kitos vizualinio poveikio sumažinimo kultūros paveldui priemonės nurodytos žemiau skyrelyje „Kraštovaizdis“.</p>
Kraštovaizdis	<p>Vėjo elektrinės yra inžineriniai statiniai, kurie keičia esamą kraštovaizdį, ypač vietovės siluetą. Siekiant sumažinti įtaką kraštovaizdžiui, vėjo elektrinės dažomos šviesiomis spalvomis. Speciali dažų sudėtis leidžia išvengti konstrukcijų blizgėjimo ir atspindžių susidarymo. Aukštai esančios vėjo elektrinių kabinos ir vėjaračiai nudažomi šviesiai pilka spalva, o bokštai iš</p>

	<p>šviesiai pilkos pereinančia į žalsvą spalvą, kuri susilieja su dangaus ir žalumos fonu ir sudaro į akį nekrinantį, natūralios gamtos ir bokštinių statinių derinį, taip esamas kraštovaizdis įgyja naują išraišką.</p> <p>Vėjo elektrinių išdėstymas, nepažeidžiant kultūros vertybių apsaugos zonos reglamentų.</p> <p>Vėjo elektrinių pajungimo kabelių linijų trasų planavimas taip, kad nebūtų vykdomi miško kirtimai, išsaugomi nedideli laukų miškeliai ir/ar pavieniai medžiai.</p> <p>Vėjo elektrinių bokštų statybos vietos, vidinių privažiavimo kelių trasos parenkamos išsaugant teritorijoje esančius laukų miškelius, želdinių grupes.</p> <p>Išsaugotas nuimtas derlingas dirvožemio sluoksniu, panaudojant jį pažeistų žemės plotų atkūrimui.</p>
<p>Gamtinis karkasas</p>	<p>Vėjo elektrinių atsiradimas gamtinėje aplinkoje gali turėti įtakos Gamtinio karkaso teritorijoms, todėl turi būti siekiama užtikrinti kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, turi būti palaikomas ir stiprinamas ekosistemų stabilumas, vykdomas ekosistemų atkūrimas, palaikoma ir didinama kraštovaizdžio ir biologinė įvairovė. Siekiant sumažinti įtaką gamtiniam karkasui, gali būti naudojamos šios priemonės: bendro teritorijos miškingumo didinimas, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų, želdinių apsauga ir įveisimas.</p> <p>Gamtinio karkaso atžvilgiu vėjo elektrinės turi būti statomos taip, kad neprieštarautų Gamtinio karkaso nuostatams, reikšmingai neblogintų gamtinio karkaso funkcijų. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas migracijos koridoriams, vertinant jų funkcionalumą ir svarbą paukščių perskridimams.</p>
<p>Natūralios buveinės ir biologinė įvairovė (įsk. pasekmes gyvūnijai ir augalijai)</p>	<p>Vietų parinkimas vėjo elektrinių parkų įrengimui: neplanuoti vėjo elektrinių parkų prie šlapžemių, saugomų rūšių radaviečių ir augaviečių vietose, perinčių paukščių kolonijų, paukščių migracijos susitelkimo vietose, pakrantėse, šikšnosparnių veisimosi ir maitinimosi vietų bei perskridimo maršrutų ir pan. Atlikti tikslinius paukščių ir šikšnosparnių tyrimus, surinkti duomenis apie perinčius, migruojančius, žiemojančius paukščius ir šikšnosparnius, taip pat duomenis apie tikslines rūšis, nustatyti apsaugos zonas, kurios gali kisti nuo 500 iki 2000 metrų priklausomai nuo rūšies.</p> <p>Siekiant sumažinti vėjo elektrinių poveikį paukščiams gali būti taikomos atbaidymo priemonės (pvz. menčių dažymas, reflektorių naudojimas, apšvietimas UV spinduliais ir kt.), vėjo elektrinių parko teritorijos priežiūra (pvz. nusausinti, geria drenuoti esamus melioracijos griovius, kad užmirkusios teritorijos nepriviliotų vandens paukščių), techninės-agrarinės priemonės (pvz. vėjo elektrinių stabdymas, kuomet pasirodo saugotina rūšis; atskirų vėjo elektrinių išjungimas, paukščių migracijos metu ar kitu jiems pavojingu laikotarpiu) bei kompensacinės priemonės, kurios turi būti naudojamos, kai jau išbandytos ar pritaikytos kitos priemonės (pvz. veisimosi, mitybos buveinių įrengimas, dirbtinių perėjimo vietų įrengimas, kitų gamtosauginių projektų rėmimas).</p> <p>Vėjo elektrinės nebus statomos arčiau kaip 1000 metrų atstumu iki labai jautrių teritorijų šikšnosparnių atžvilgiu. Siekiant apsaugoti šikšnosparnių populiaciją taikant techninės priemonės (pvz. laikinas vėjo elektrinių stabdymas mažai vėjuotomis naktimis, prietaisų skleidžiančių ultragarsą naudojimas), agrarinės priemonės (pvz. šikšnosparnių traukos vietų pašalinimas, melioracijos griovių nudrenavimas).</p> <p>Nustatomose vėjo elektrinių plėtos teritorijose, į kurias patenka jautrios teritorijos paukščių ir šikšnosparnių atžvilgiu ir saugomų rūšių radaviečių VEBIS rekomenduojamos apsaugos zonos, vėjo elektrinių projektavimo stadijoje vadovautis išsamiais paukščių perskridimo konkrečioje vietovėje tyrimų rezultatais – vengti VE perkirsti paukščių perskridimo koridorius, t. y. vėjo elektrines statyti linijomis išilgai pagrindinių paukščių perskridimo</p>

	<p>koridorių arba kuo tankesnėmis (technologiskai leistinu atstumu) grupėmis, paliekant praskridimo koridorius.</p> <p>Miškuose vėjo elektrinių statyba draudžiama. Vėjo elektrinių plėtos teritorijose 500 m atstumu nuo visų miškų (išimtis gali būti taikoma miškeliams, kurių plotas mažesnis kaip 50 ha) taikyti reikalingas biologinės įvairovės apsaugos priemones: vadovaujantis VENBIS projekto rekomendacijomis turės būti rengiama paukščių ir šikšnosparnių monitoringo programa, atliekami paukščių stebėjimai iki projekto įgyvendinimo pradžios.</p> <p>Vėjo elektrinių statybos vietos, vidinių privažiavimo kelių trasos turės būti parenkamos taip, kad būtų išsaugoti teritorijoje esantys lauko miškėliai, želdinių grupės, pavieniai saugotini medžiai, šlapynės.</p> <p>Vėjo elektrinių pajungimo kabelių linijų trasos turi būti planuojamos taip, kad nebūtų vykdomi miško kirtimai, išsaugomi nedideli laukų miškai, pavieniai medžiai.</p> <p>Pelkėse ir šaltinyuose vėjo elektrinių statyba neleidžiama.</p>
Dirvožemis	Dirvožemio apsaugai numatomas teritorijos rekultivavimas nukastu paviršiniu dirvožemio sluoksniu.
Požeminis ir paviršinis vanduo	Įgyvendinant sprendinius pagal Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytus reikalavimus nenumatomos reikšmingos neigiamos pasekmės požeminiam ir paviršiniam vandeniui, todėl jų sumažinimo ar kompensavimo priemonės nenumatomos.

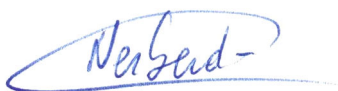
2.4. Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną

Nustatytose vėjo elektrinių plėtos teritorijose siekiant įvertinti galimą poveikį paukščiams, rekomenduojami tyrimų periodai (pagal VENBIS remiantis tarptautiniais geriausios praktikos pavyzdžiais): mažiausiai vieneri metai iki statybos pradžios; statybų periodas; mažiausiai trys pirmieji metai eksploatuojant vėjo elektrines, įtraukiant ir žuvusių paukščių ir šikšnosparnių vertinimą; mažiausiai vienerių metų trukmės stebėjimai, praėjus penkeriems metams nuo paskutinių tyrimų. Jeigu nustatomas poveikis yra ties reikšmingos įtakos riba, po penkerių metų turi būti vykdomi 2-3 metų pakartotini tyrimai.

Jeigu neigiamas poveikis migruojantiems ar perintiems paukščiams ir šikšnosparniams būtų nustatytas, reikėtų imtis prevencinių priemonių, kaip vėjo elektrinių stabdymas intensyvios paukščių ar šikšnosparnių migracijos valandomis, atbaidymas specialiomis priemonėmis, teritorijos priežiūros darbai, veisimosi, mitybos buveinių įrengimas, dirbtinių perėjimo vietų įrengimas toliau nuo vėjo elektrinių, kitų gamtosauginių projektų rėmimas. Šios priemonės parenkamos individualiai kiekvienu atveju pagal tyrimų metu identifikuotą poveikį. Taip pat rekomenduojama atlikti šikšnosparnių monitoringą jautriose šikšnosparnių atžvilgiu teritorijose.

Paukščių ir šikšnosparnių monitoringas atliekamas remiantis VENBIS projekto metu parengtomis gairėmis.

Projekto vadovas

Nerijus Gerdvilis

BRĖŽINIAI

Sprendiniai, M 1:50 000